

КАФЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ ТА МУЗИЧНОЇ ФОЛЬКЛОРИСТИКИ

НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ КОМПОЗИТОРСЬКІЙ ТВОРЧОСТІ кінця ХХ – ХХІ ст.

Освітній ступінь

Магістр

Спеціальність

025 Музичне мистецтво

026 Сценічне мистецтво

Освітня програма

Музичне мистецтво

Сценічне мистецтво

Спеціалізація

«Фортепіано», «Оркестрові струнні інструменти» («Скрипка», «Струнно-смичкові інструменти», «Арфа, контрабас»), «Оркестрові духові та ударні інструменти», «Народні інструменти», «Бандура», «Баян, акордеон», «Оперний спів», «Камерний спів», «Хорове диригування», «Оперно-симфонічне диригування», «Музична режисура»

Курс	2
Семестр	3-4

Статус

Обов'язкова

Для спеціалізацій
«Фортепіано», «Народні
інструменти», «Бандура»,
«Камерний спів»

Вибіркова дисципліна

для спеціалізацій
«Оркестрові струнні
інструменти» («Скрипка»,
«Струнно-смичкові
інструменти», «Арфа,
контрабас»), «Оркестрові
духові та ударні
інструменти», «Баян,
акордеон», «Оперний спів»,
«Хорове диригування»,
«Оперно-симфонічне
диригування», «Музична
режисура»

ECTS	7
Годин	210
Лекції/семінари	34/34
Індивід.	-
Самостійна робота	142

Семестровий контроль

Залік

Інформація про викладача

ПІБ	Дерев'янченко Олена Олександрівна кандидат мистецтвознавства, доцент
Профіль викладача	https://orcid.org/0000-0001-9498-5004 F-2431-2018 https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=B8AXr48AAAAJ
e-mail	ederevyanchenko2015@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Метою курсу є висвітлення творчості представників сучасних композиторських шкіл України періоду Незалежності в контексті провідних жанрових та естетико-стильових тенденцій розвитку світового музичного мистецтва.

Основними **завданнями** дисципліни є:

- усвідомити соціокультурні та естетико-стильові засади сучасного періоду розвитку української музичної культури;
- виявити характерні риси естетики та поезики окремих жанрових або стильових систем творчості;
- проаналізувати показові для розвитку певного жанру або естетико-стильової тенденції музичні твори;
- охарактеризувати творчість провідних митців сучасності різних композиторських шкіл України;
- створити об'єктивну картину розвитку української музики в пострадянський період в контексті світового музичного мистецтва кінця XX – XXI століття.

Вимоги до знань та вмінь. Студент повинен:

знати:

- основні тенденції жанрового та естетико-стильового розвитку українського музичного мистецтва періоду Незалежності, історичний та соціо-культурний контекст їх функціонування;
- особливості розвитку провідних жанрів українського музичного мистецтва кінця XX – XXI століття;
- творчість провідних композиторів та специфіку відтворення певної жанрової та естетико-стильової тенденції в творчості митця;
- передбачені програмою музичні твори різних жанрів, створені представниками різних композиторських шкіл України.

вміти:

- визначити основні тенденції жанрового та естетико-стильового розвитку українського музичного мистецтва пострадянського періоду; навести художні приклади, що їх демонструють;
- проводити паралелі розвитку українського та світового музичного мистецтва, аналогії з розвитком інших видів українського мистецтва;
- висвітлити історичне підґрунтя, прослідкувати генезис формування певних жанрових та естетико-стильових тенденцій;
- назвати та охарактеризувати типологічні різновиди провідних жанрів українського музичного мистецтва кінця XX – XXI століття;
- виявити особливості естетики та стилю творчості видатних представників сучасної української музичної культури;
- проаналізувати сучасний музичний твір з точки зору художньої концепції, композиції, драматургії, рис стилістики; оцінити його естетико-художні якості;
- адекватно розуміти та використовувати термінологію й аналітичний інструментарій сучасних мистецтвознавчих студій.

Добір музичних творів для ознайомлення та аналізу зумовлений прагненням висвітлити творчість представників різних композиторських шкіл України та основні тенденції жанрового й стильового розвитку, рівнем художності самих творів та мірою доступності фоно-, відео- і нотографічних джерел. Списки музичних творів та музикознавчої літератури можуть змінюватись відповідно до конкретних умов ведення курсу, залежно від спеціалізації.

Перелік тем

Тема 1. Вступ до курсу. Світоглядні та соціокультурні чинники розвитку української музичної культури кін. XX – XXI ст.

- Тема 2.** Загальна характеристика тенденцій жанрового та стильового розвитку.
Тема 3. Жанрово-стильова панорама творчості сучасних київських композиторів.
Тема 4. Історичні та соціокультурні аспекти розвитку львівської композиторської школи.
Тема 5. Жанрово-стильова панорама творчості сучасних львівських композиторів.
Тема 6. Історичні та соціокультурні аспекти розвитку одеської композиторської школи
Тема 7. Жанрово-стильова панорама творчості сучасних одеських композиторів.
Тема 8. Історичні та соціокультурні аспекти розвитку харківської композиторської школи.
Тема 9. Жанрово-стильова панорама творчості сучасних харківських композиторів.
Тема 10. Музика композиторів Донеччини.
Тема 11. Музика композиторів Дніпропетровщини.
Тема 12. Музика композиторів Криму.

Форми та технології навчання

Теоретичне лекційне навчання, семінарські заняття та самостійна робота.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Viber.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	15
2.	Конспект першоджерел, що допомагають глибше зрозуміти тему / есе на тему	15
3.	Презентація досліджень за обраною тематикою	15
4.	Відвідування лекцій	5
5.	Залік	50
	Всього	100

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Берегова О. М. Інтеграційні процеси в музичній культурі України ХХ – ХХІ ст. : монографія. Київ : Інститут культурології НАМ України, 2013. 232 с.
2. Берегова О. М. Тенденції постмодернізму в українській камерній музиці 80–90-х рр. ХХ сторіччя : монографія. Київ, 1999. 140 с.
3. Вербицька-Шокот І. В. Жанр реквієму в хоровій творчості українських композиторів порубіжжя тисячоліть: автореф. дис. ... канд. мист. / спец. 17.00.03. Харків, 2007. 17 с.
4. Герасимова-Персидська Н. О. Нове в музичному хронотопі кінця тисячоліття // Українське музикознавство. Вип. 28. КИЇВ, 1998. С. 32–39.
5. Гриця С. Й. Леся Дичко в житті і творчості. Дрогобич : Посвіт, 2012. 272 с.
6. Драч І. С. Харківська композиторська школа : доля і позиція в культурі URL: <http://jgreenlamp.narod.ru/charc.htm>.
7. Драч І. С. Композитор Віталій Губаренко: формула індивідуальності : монографія. Суми : СДПУ ім. А. С. Макаренка, 2002. 228 с.
8. Дячкова Е. А. Между действием и медитацией: украинская музыка 90-х. URL : www.niurr.gov.ua/ru/ukr_rus/bulletin_u/dyachkova.htm.
9. Загайкевич А. Л. Українська електронна музика: практика дослідження // Музика в інформаційному суспільстві. Київ, 2008. С. 39–62.
10. Заранський В. І. Український скрипковий концерт : навч. посіб. Львів : Сполом, 2003. 222 с.
11. Зинькевич Е. С. Время «X» украинской симфонии // MUNDUS MUSICAE. Тексты и контексты : Избранные статьи. КИЇВ, 2007. С. 352–360.
12. Зинькевич Е. С. О настоящем, о былом размышляет Евгений Станкович в беседах в Еленой Зинькевич. Нежин : Издатель ЧП Лысенко М.М., 2012. 312 с.
13. Зинькевич Е. С. Память об исчезающем времени. Страницы музыкальной летописи. Киев : Нора-принт, 2005. 240 с.
14. Зинькевич Е. С. Сакральные мотивы в современном творчестве // MUNDUS MUSICAE. Тексты и контексты: избранные статьи. Київ : ТОВ «Задруга», 2007. С. 43–551.
15. Зинькевич Е. С. Симфонические гиперболы. О музыке Евгения Станковича. Ужгород : Лира, 2002. 208 с.
16. Караманов Алемдар. Музыка, жизнь, судьба : воспоминания, ст., беседы, исследования, радиопередачи. Москва : «Классика ХХІ», 2005. 364 с.
17. Киреева Т. И., Савари С. В. Композиторы Донбасса (очерки жизни и творчества). Донецк, 1995. 256 с.
18. Кияновська Л. О. Галицька музична культура ХІХ–ХХ ст. : навчал. посібник. Чернівці : Книги–ХХІ, 2007. 424 с.
19. Кияновська Л. О. Мирослав Скорик: людина і митець : монографія. Львів, 2008. 588 с.
20. Кияновська Л. О. Сад пісень Івана Карабиця : монографія. Київ : ДУХ І ЛІТЕРА, 2017. 288 с.
21. Кияновська Л. О. Соціокультурна парадигма Львівської композиторської школи // Музика в просторі сучасності : Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 68. Київ, 2007. С. 38–47.
22. Кияновська Л. О. Сучасний львівський неоромантизм ... (афористичні міркування про дух сучаної галицької музики) // Арт-Лайн. 1997. № 4–5. С. 12–14.
23. Кияновська Л. О. Українська музична культура : навчал. посібник. 4-те вид. Львів : «Тріада плюс», 2009. 356 с.
24. Кияновська Л. О. Який сьогодні стиль на дворі? // Науковий вісник НМАУ. Вип. 119: Наукові діалоги з Н. О. Герасимовою-Персидською. Київ, 2017. С. 65–90.
25. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови . Львів : Наукове товариство ім. Т. Шевченка, 2000. 285 с.

- 26.Комлікова А. В. Українська рок-опера: традиції та аспекти розвитку : автореф. дис. ... канд. мист. / спец. 17.00.03. Київ, 2016. 18 с.
- 27.Корній Л. П., Сюта Б. О. Українська музична культура. Погляд крізь віки. К. : Муз. Україна, 2014. 592 с.
- 28.Кравченко А. І. Культурологічні виміри камерно-інструментального мистецтва Одеси (кінець ХХ – початок ХХІ століть) : монографія. Київ : НАКККіМ, 2015. 216 с.
- 29.Лунина А. Композитор – маленькая планета : беседы с композиторами. Київ : Дух і Літера, 2013. 736 с.
- 30.Лунина А. Композитор в зеркале современности: в 2-х томах. Київ. : Дух і Літера, 2015. Т. 1. 504 с.; Т. 2. 472 с.
- 31.Мануляк О. М. Сакральна творчість львівських композиторів кінця ХХ початку ХХІ ст. у контексті провідних тенденцій сучасної релігійної музики : автореф. дис. ... канд. мист. : спец. 17.00.03. Львів, 2009. 20 с.
- 32.Мизитова А. А. Звуковые пути нового поколения харьковских композиторов // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. 2005. № 10. С. 39–59.
- 33.Муха А. І. Композитори України та української діаспори : довідник. Київ : Муз. Україна, 2004. 352 с.
- 34.Невінчана Т. С. Українська музика в дорозі: з бесід та спостережень очевидця. URL: <https://composersukraine.org/index.php?id=2605>.
- 35.Ракунова И. Н. Новые композиторские технологии (на примере творчества Аллы Загайкевич). К. : Феникс, 2010. 208 с.
- 36.Розенберг Р. Л. Одесская композиторская школа. Одесса : Астропринт, 2013. 328 с.
- 37.Розенберг Р. М. Регионика как составная часть истории музыки // Музичне мистецтво і культура : Науковий вісник ОДМА імені А. В. Нежданової. Вип. 1. Одеса: Друкарський дім, 2000. С. 150–155.
- 38.Северинова М. Ю. Архетипи в культурі у проекції на творчість сучасних українських композиторів : монографія. Київ : НАКККіМ, 2013. 300 с.
- 39.Северинова М. Ю. Художньо-світоглядні традиції у творчості українських композиторів 80–90-х років ХХ ст. : автореф. дис ... канд. мист. : спец. 17.00.01. Київ, 2002. 20 с.
- 40.Сидоренко Л. В. Тенденції розвитку камерних вокально-інструментальних жанрів у творчості композиторів України та Польщі останньої третини ХХ – початку ХХІ століть (на матеріалі Львівської та Катовицької шкіл) : автореф. дис. ... канд. мист. / Спец. 17.00.03. Львів, 2009. 16 с.
- 41.Сікорська І. М. Здобутки та проблеми музичного життя України 90-х рр. ХХ ст. // Музика. 2002. № 1–2. С. 2–6.
- 42.Сікорська І. М. Українська опера 1989–2005 рр. : феномен чи фантом? // Музична україністика : сучасний вимір : зб. наук. ст. Вип. 2. Київ – Івано-Франківськ, 2008. С. 199–207.
- 43.Станіславська К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури: монографія. Київ: НАКККіМ, 2016. 352 с.
- 44.Сучасні композитори України довідник сучасних композиторів України / кер. проекту К. Цепколенко, ред.-упор. О. Перепелиця, Ю. Семенов. Вип. 1. Одеса, 2002. 112 с.
- 45.Сюта Б. Інтертекстуальність та проблеми стилю і форми в українській музиці постмодернізму // Студії мистецтвознавчі. Число 2. Театр. Музика. Кіно. Київ, 2002. С. 17–27.
- 46.Сюта Б. О. Проблеми організації художньої цілісності в українській музиці другої половини ХХ століття : монографія. Київ, 2004. 120 с.
- 47.Тукова І. Г. Музика та природознавство. Взаємодія світів в умонастроях епох ХVII– початок ХХІ століття. Харків : «Акта», 2021. 456 с.
- 48.Ущапівська О. М. Культурно-мистецьке життя Донеччини (кінець ХІХ – початок ХХІ ст.) : монографія. К. : Вид. ПАРАПАН, 2011. 480 с.
- 49.Чекан Ю. І. Інтонаційний образ світу : монографія. Київ : Логос, 2009. 227 с.

50.Щетинський О. Лінії – перехрестя – акценти. Композитор Леонід Грабовський: бесіди, статті, матеріали. Харків : «Акта», 2017. 780 с.

Додаткова література

1. Александрова Н.К. Літургична музика як жанрово-стильовий феномен в творчості вітчизняних композиторів кінця ХХ - початку ХХІ століття: автореф. дис... канд. мистецтвознав. / спец. 17.00.03 Муз.мистецтво. Одеса, 2008. 16 с.
2. Афоніна О. С. Сучасна українська музика у вимірах європоцентризму: монографія. К. : НАКККіМ, 2012. 163 с.
3. Бабенко О. С. Хорова творчість Валентина Бібіка: жанрова парадигма та риси індивідуального стилю: автореф. дис. канд. мистецтвознавства. Харків, 2021. 17 с.
4. Баланко О. М. Українська камерно-вокальна музика кінця ХХ – початку ХХІ ст. як виконавський феномен : автореф. дис. ... канд.. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Одеса, 2017. 19 с.
5. Бардашевська Я. М. Образно-семантичні засади хорової творчості Віктора Степурка (на матеріалі хорів а cappella) : автореф. дис. ... канд.. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Одеса, 2017. 18 с
6. Бенч О. Фольклорні архетипи у хоровій творчості Ганни Гаврилець. URL : http://knmau.com.ua/naukoviy_visnik/075/pdf/08.pdf.
7. Біла К. С. Жанрово-стильова модель інструментального концерту та концепційні засади композиторської творчості (на прикладі творів Л. М. Колодуба) : монографія. Київ; Ніжин : видавець ПП Лисенко М. М., 2010. 140 с.
8. Білоусова С. В. Донецька школа домрового виконавства: етапи розвитку, методологічні засади, регіональна складова репертуару : автореф. дис.. канд. мистецтвознавства. Київ, 2021. 19 с.
9. Бондар Є. М. Художньо-стильовий синтез як феномен сучасної хорової творчості. Одеса : Астропринт, 2019. 388 с.
10. Бондар С. Музична шевченкіана у творчості сучасних харківських композиторів // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Вип. 42. Харків : ХДУМ ім. І. П. Котляревського, 2015. С. 279–288.
11. Вакула Н. О. Інструментальні концерти львівських композиторів у ментальному просторі Галичини (1970–2000 рр.) : автореф. дис. канд. мистецтвознавства / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Львів, 2007. 19 с.
12. Варакута М. І. Жанр хорової мініатюри в сучасній українській музиці (на прикладі творчості В. Зубицького) : автореф. дис. .... канд. мистецтвознавства / спец. 17.00.03. Музичне мистецтво Одеса: ОДМА ім. А. В. Нежданової, 2011. 17 с.
13. Варнавська В. В., Філатова Т. В. Духовна музика в контексті художніх пошуків композиторів Донбасу : нариси до творчого портрету М. Шука // Музичне мистецтво Донбасу: вчора, сьогодні, завтра. Київ; Донецьк, 2001. С. 89–96.
14. Вербицька-Шокот І. В. Жанр реквієму в хоровій творчості українських композиторів порубіжжя тисячоліть: автореф. дис. ... канд. мист. : спец. 17.00.03. Харків, 2007. 17 с.
15. Высоцкая М. С., Григорьева Г. В. Музыка XX века : от авангарда к постмодерну. М. : МГК, 2011. 440 с.
16. Гармель О.В. Феномен «чужого» тексту в сучасній музиці. Аспект неоміфологічних інтенцій художнього мислення: автореф. дис... канд. мистецтвознав.: спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ, 2005. 19 с.
17. Гарькава І. О. Християнська тематика у творчості Ю. Іщенка. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mz_2018_34_35.
18. Гоблик А. Музичні твори «Аве Марія»: жанрово-стильовий аспект : автореферат дис. ... канд. мист. Львів, 2016. 18 с.

19. Гончаров А. О. Неофольклористичні тенденції у баянній творчості В.Зубицького: автореф. дис.. канд.. мист. / спец. 17.00.03. Музичне мистецтво. Київ, 2006. 19 с.
20. Горохівська С. Інструментальний театр у творчості українських композиторів (В. Рунчака, С. Зажитька, М. Шоренкова) // Українське музикознавство. Вип. 37. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2011. С. 189–204.
21. Гречуха Н. Г. Неоміфологічні тенденції в хоровому мистецтві України 80-90-х років ХХ ст. : автореф. дис. ...канд. мист. : спец. 17.00.01. Київ, 2007. 20 с.
22. Гуменюк Т. К. Постмодернізм як транскультурний феномен. Естетичний аналіз. Київ, 2002. 395 с.
23. Гуркова О. М. Творчість І. Карабиця в контексті жанрово-стильових тенденцій в українській музиці останньої третини ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ, 2016. 18 с.
24. Гусарчук Т. В. «Духовний концерт» Мирослава Скорика: концепційна трансгресія та її інтонаційне втілення // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 86. КИЇВ, 2013. С. 419–436.
25. Дерев'янченко О. О. Молоді музиканти Донеччини Великому Кобзареві // Музика. 2014. № 3–4. С. 40–41.
26. Дерев'янченко О. О. Шевченківська тема в творчості донецьких композиторів // VIII Міжнародний конгрес україністів. Мистецтвознавство. Культурологія : зб. наук. ст. / голов. ред. Г. Скрипник; НАН України ; МАУ ; ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2017. С. 70–83.
27. Дерев'янченко О. О., Овчинникова Г. А. Опера «Мойсей» М. Скорика в контексті національних та західноєвропейських традицій // Музичне мистецтво. Вип. 12. Донецьк; Львів : Юго-Восток, 2012. С. 164–174.
28. Дімініяца О. Гротеск у камерній кантаті «П'єро мертвопетлює» О. Козаренка // Музична україністика : сучасний вимір. Вип. 6 : на пошану М. Гордійчука. Київ, 2011. С. 244–250.
29. Довгаленко Н. Українська музика ХХ століття : нариси. Одеса : Астропринт, 2009. 120 с.
30. Завгородня Г. Ораторія Олександра Козаренка «Страсті Господа нашого Ісуса Христа» у контексті традиції духовної музики // Музична україністика : сучасний вимір. Вип. 2. Київ; Івано-Франківськ : Видавець Третяк І. Я., 2008. С. 232–238.
31. Заверуха О. Л. Сучасне хорове письмо: генеза та функціонування (на матеріалі творчості українських композиторів кінця ХХ – початку ХХІ століть) : автореф. дис. ... канд. мист.: спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Харків, 2014. 20 с.
32. Задерацкий В. В. Век ХХ. Звуковые контуры времени. Музыкальные идеи и образы минувшего века. Москва : Композитор, 2014. 576 с.
33. Зинькевич Е. С. В ожидании себя, или «куда зовет взыскующий сушел»? // Музыкальная академия. 1996. № 1. С. 15–22.
34. Зинькевич Е. С. Пение мира о самом себе // Art-line. 1997. № 9. С. 24–26.
35. Зуб Г. Специфіка роботи концертмейстера над партитурою опери О. Щетинського «Благовіщення» // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Вип. 20. Харків : ХДУМ ім. І. П. Котляревського, 2007. С. 191–197.
36. Зуєв С. П. «Альпійська балада» Віталія Губаренка: досвід кінематографічного прочитання опери. URL: <https://www.science-community.org/uk/system/files.pdf>.
37. Іванніков Т. П. Гітарне мистецтво ХХ століття як феномен творчості. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2018. 392 с.
38. Калениченко А. М. Музична нео- і пост стилістика : спроба систематизації // Музична україністика: сучасний вимір : Вип. 1. Київ, 2005. С. 106–116.
39. Каменєва А. С. Хорова творчість Михайла Шуха як духовний універсум: дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків, 2020. 220 с.
40. Каплієнко-Ілюк Ю. В. Музичне мистецтво Буковини. Стильові парадигми композиторської творчості ХІХ–ХХІ ст. : монографія. Чернівці : Букрек, 2020. 504 с.

41. Кириленко Я. О. Тенденції розвитку українського хорового концерту 1980–2010 років : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків, 2012. 17 с.
42. Кияновська Л. О. Камерність в індивідуальних трансформаціях творчості В. Камінського // Камерно-інструментальний ансамбль : історія, теорія, практика : наук. збірки ЛНМА імені М. В. Лисенка. Львів, 2015. С. 21–27.
43. Кияновська Л. О. Портрет сучасника в інтер'єрі постмодернізму (спроба естетико-аналітичних студій над творчістю Віктора Камінського) // Українське музикознавство. Вип. 30. КИЇВ, 2001. С. 156–169.
44. Коменда О. Жанрово-інтонаційні джерела тематизму Олександра Козаренка: процес формування творчої індивідуальності // Музикознавчі студії ін-ту мистецтв Волинського нац. ун-ту ім. Лесі Українки та Нац. муз. академії ім. П. І. Чайковського. Вип. 9. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки. 2012. С. 201–231.
45. Конен В. Д. Третий пласт. Новые массовые жанры в музыке XX века. Москва : Музыка, 1994. 156 с.
46. Коменда О. «П'єро подарував мені Київ, а Дон Жуана вже Львів» : ескіз до творчого портрету Олександра Козаренка // Музикознавчі студії ін-ту мистецтв Східноєвропейського нац. ун-ту ім. Лесі Українки та НМАУ імені П. І. Чайковського. Вип. 13. Луцьк : СЛУ ім. Лесі Українки, 2014. С. 13–38.
47. Коменда О. Універсальна творча особистість Олександра Козаренка // Музикознавчі студії ін-ту мистецтв Східноєвропейського нац. ун-ту ім. Лесі Українки та НМАУ імені П. І. Чайковського. Вип. 14. Луцьк : СЛУ ім. Лесі Українки, 2014. С. 13–28.
48. Комлікова А. Українська рок-опера: традиції та аспекти розвитку: дис. ... канд. мист. Київ, 2016. 183 с.
49. Композитор Олександр Некрасов: зб. ст. Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2007. 198 с.
50. Корчова О. О. Нова опера Є. Станковича: досвід перших виконань. URL : <http://www.stankovych.org.ua/ru/news/104.html>.
51. Коханик И. Н. Между стилистикой и метастилем: о стилевых исканиях украинских композиторов на рубеже XX – XXI веков // Київське музикознавство у діалозі. 36. Ст. Вип. 33. Киев – Дюссельдорф, 2010. URL: <http://glierinstitute.org/ukr/digests/033/12-2.pdf>.
52. Крамаренко О. Б. Духовна хорова творчість Є. Станковича у контексті сучасного історико-культурного процесу // Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Вип. 1. Київ, 2013. С. 195–198.
53. Крамаренко О. Б. Необарокова символіка у хоровій творчості Є. Станковича (на прикладі творів кінця XX – початку XXI ст.) // Українське музикознавство: Науково-методичний збірник. Вип. 37. Київ, 2011. С. 145–155.
54. Кривицька Т. До проблеми сучасного композиторського трактування літургічного циклу (на прикладі літургії св. Іоанна Золотоустого О. Козаренка В. Камінського // Музикознавчі студії : Наукові збірки ЛДМА ім. М. В. Лисенка. Вип. 16. Львів: СПОЛОМ, 2007. С. 125–135.
55. Кримський С. Б. Заклики духовності XXI століття: Із циклу щорічних пам'ятних лекцій ім. А. Оленської-Петришин. Київ : Києво-Могилянська академія, 2003. 32 с.
56. Кримський С. Б. Запити філософських смислів. Київ : ПАРАПАН, 2003. 239 с.
57. Кулик В. Творчість І. Щербакова 90-х років: художня концепція та специфіка індивідуально-стильових пошуків : магістерська робота / Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського; каф. історії української музики; наук. кер. О. Г. Таранченко КИЇВ, 2001. 76 с.
58. Купіна Д. Д. Європейські жанрові традиції в українській органній музиці (друга половина XX – початок XXI століття) : монографія. Дніпро : Ліра, 2020. 192 с.
59. Кушнірук О. П. Рецепція мінімалізму у творчому доробку Олександра Щетинського. URL : <https://www.google.com.ua/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&>.

60. Личкова В. А. Філософія етнокультури. Теоретико-методологічні та естетичні аспекти історії української культури. Київ : ПАРАПАН, 2011. 196 с.
61. Лісняк І. М. Академічне бандурне мистецтво кін. ХХ – поч. ХХІ ст. як відображення провідних тенденцій розвитку сучасної української музичної культури : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03. Музичне мистецтво; ІМФЕ імені М. Т. Рильського. Київ, 2017. 24 с.
62. Лунина А. Композитор в зеркале современности : в 2-х тт. Киев : ДУХ І ЛІТЕРА, 2015. Т. 1. 504 с. Т. 2 472 с.
63. Лунина А. Композитор – маленькая планета. Киев : ДУХ І ЛІТЕРА, 2013. 736 с.
64. Максименко М. Своєрідність концептуалізації перформансу в творчості провідних українських композиторів // Музичне мистецтво і культура : Науковий вісник ОДМА імені А.В. Нежданової. Вип. 8. Кн. 1. Одеса, 2007. С. 61–72.
65. Мануляк О. М. Літургійна творчість сучасних львівських композиторів: пріоритети жанру, трансформація традиції // Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Вип. 81: Жанр як категорія музичної творчості. К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2009. С. 124–133.
66. Манько С. Мюзікл і рок-опера в українському соціокультурному просторі // Культура України. 2012. Вип. 39. URL: <http://www.ic.ac.kharkov.ua/RIO/kultura39/35.pdf>.
67. Мариняк-Черевко К. Електронна музика як прояв української художньої традиції на прикладі творів І. Небесного // Молоде музикознавство. Вип. 7. Львів, 2002. С. 71–79.
68. Мартинюк Т. Сучасні композитори Запоріжжя (професійна музична культура Південного Сходу) // Наукові записки Тернопільського ун-ту ім. В. Гнатюка. 2000. № 1 (4). С. 48–52.
69. Мизитова А. А. Заметки об опере А. Щетинского «Благовещение» // Проблемы взаимодействия искусства, педагогики та теорії і практики освіти. Вип. 8. Харків : ХДУМ ім. І. П. Котляревського, 2002. С. 150–159.
70. Міжнародний музичний фестиваль «Київ музик Фест» 1990–1999: матеріали преси, фотодокументи, програми. К. : Центрмузінформ, 1999. 270 с.
71. Музичне мистецтво Донбасу: вчора, сьогодні, завтра : зб ст. Київ – Донецьк, 2001. 148 с.
72. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 10: Мирослав Скорик. КИЇВ, 2000. 147 с.
73. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 19. Кн. 3: Леся Дичко: грані творчості. КИЇВ, 2002. 156 с.
74. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 32. Кн. 4 : Віталій Губаренко: Сторінки творчості. Статті, дослідження, спогади. Київ, 2003. Вип. 32. Кн. 4. 206 с.
75. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 43. Кн. 2: Українська та світова музична культура: сучасний погляд. Київ, 2005. 255 с.
76. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 50: Левко Колодуб: сторінки творчості (статті, дослідження, спогади). КИЇВ, 2006. 312 с.
77. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 68: Музика в просторі сучасності: друга половина ХХ початок ХХІ століття. КИЇВ, 2007. 244 с.
78. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 94: Юрій Іщенко та сучасний музичний простір. КИЇВ, 2012. 307 с.
79. Невінчана Т. С. Українська музика в дорозі: з бесід та спостережень очевидця // Часопис НМАУ імені П. І. Чайковського. 2012. № 4 (17). С. 19–34.
80. Некрасов О. І. Життя в музиці : [документальна монографія]. Київ; Донецьк, 2003. 212 с.
81. Нижник А. О. Український баянний концерт: тенденції розвитку жанру : автореф. дис. ... канд. мист. : спец. 17.00.03 музичне мистецтво; Львів. нац. муз. акад. ім. М. В. Лисенка. Львів, 2013. 19 с.

82. Низкогуз І. Засади етнохарактерності в творчості сучасних західноукраїнських композиторів // Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : Наукові записки Рівненського держ. гуманітарного університету. Том І. Випуск 19. Рівне, 2013.

83. Осипенко В. В. Структурно-семантичний інваріант хорового концерту (на матеріалі хорової творчості Ю. Алжнева) : автореф. дис. канд. мист. Харків, 2006. 16 с.

84. Павлишин С. С. Музика двадцятого століття : навч. посібник. Львів : БаК, 2005. 232 с.

85. Павлюк Т. С. Українське балетне мистецтво другої половини ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства / спец. 17.00.01. Київ, 2005. 18 с.

86. Палійчук І. С. Український концерт для мідних духових інструментів другої половини ХХ століття: теорія та історія жанру : навч. посіб. / ДВНЗ «Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника». Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2013. 179 с.

87. Пахомова Є. Неофольклористичний контекст оперної творчості Лесі Дичко (на прикладі опер «Золотослов» та «Різдвяне дійство») URL : irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?

88. Перепелица А. А. От сонаты к антисонате : инновация жанровой формы в творчестве В. Рунчака // Музичне мистецтво і культура : Науковий вісник ОДМА ім. А. В. Нежданової. Вип. 8. Кн. 2. Одеса, 2007. С. 161–172.

89. Перепелица М. Ю. Театральність у нетеатральних музичних жанрах творчості Кармелли Цепколенко : автореф. дис. ... канд. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ, 2017. 16 с.

90. Петренко О. М. Композиторська школа Південної України в контексті європейського постмодернізму. URL: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21CO.

91. Пономаренко О. Ю. Основні тенденції розвитку українського фортепіанного концерту 80–90-х років ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мист. : спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ, 2003. 22 с.

92. Поставна А. К. Креативність традицій українського хорового духовного концерту XVIII ст. у творчості композиторів Дніпропетровщини на межі ХХ – ХХІ століть. URL : http://knmau.com.ua/naukoviy_visnik/085/pdf/17.pdf.

93. Поставна А. К. Образно-стильові парадигми хорової творчості дніпропетровських композиторів // Музикознавство Дніпропетровщини. Вип. 2. Дніпропетровськ, 2002. С. 17–34.

94. Поставна А. К. Хорова творчість дніпропетровських композиторів на зламі століть // Музикознавство Дніпропетровщини. Вип. 2. Дніпропетровськ, 2002. С. 42–50.

95. Проніна Н. В. Феномен творчості А. Караманова в музичному мистецтві останньої третини ХХ століття (на прикладі творів 1960-1990 років) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства / Спец. 17.00.03. КИЇВ, 2011. 19 с.

96. Приходько О. В. Хорова музика а саррелла другої половини ХХ – початку ХХІ ст.: теоретичне осмислення і виконавські підходи: автореф. дис. ... канд. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ, 2017. 16 с.

97. Ревенко Н. В. Фортепіанна творчість українських композиторів в контексті розвитку музичної культури України (80–90-ті роки ХХ століття) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства / Спец. 17.00.01. Київ, 2004. 20 с.

98. Романко В. І. Комп'ютерні музичні технології в творчості Івана Тараненка // Вісник Прикарпатського ун-ту ім. В. Стефаника. Вип. 30–31. Ч. II: Серія мистецтвознавство. Івано-Франківськ, 2015. С. 29–34.

99. Рудь П. В. Еволюція композиторського стилю Олександра Щетинського: автореф. дис. канд. мистецтвознавства. Харків, 2021. 17 с.

100. Рудянский А. Н. Музыкальная летопись : документальная монография. Донецк, 2005. 175 с.

- 101.Рябцева І. М. Цілісність функціонування соціомузичного простору як визначальна ознака сформованості регіональної музичної культури Придніпров'я // Музикознавча думка Дніпропетровщини. Дніпропетровськ : Ю. Сердюк, 2005. С. 5–16.
- 102.Северінова М. Ю. Архетип софійності як основа музично-драматичного потенціалу (на прикладі творчості Г. Гаврилець). URL: <http://glierinstitute.org/ukr/digests/038/22.pdf>.
103. Сєрова О. Ю. Сильова валентність мінімалізму в українському музичному просторі // Мистецтвознавчі записки. Київ, 2014. С. 48–56.
- 104.Сидоренко Л. В. Тенденції розвитку камерних вокально-інструментальних жанрів у творчості композиторів України та Польщі останньої третини ХХ – початку ХХІ століть (на матеріалі львівської та катовицької шкіл) : автореф. ... дис. канд. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Львів, 2009. 18 с.
- 105.ΣΥΜΠΡΟΣΙΟΝ: Встречи с Валентином Сильвестровым / сост. А. Вайсбанд, К. Сигов. Київ : ДУХ І ЛІТЕРА, 2012. 408 с.
- 106.Сіренко Є. І. Жанровий простір скрипкової музики Євгена Станковича : автореф. дис. ... канд. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ, 2016. 18 с.
- 107.Сіренко Є. Євген Станкович. Концерт №2 для скрипки з оркестром : особливості авторської трактовки жанру // Київське музикознавство. КИЇВ, 2010. Вип. 31. С.186–196.
- 108.Сидоренко Л. В. На пошану ювілярові (до 50-річчя Ю. Ланюка) // Музика. 2007. № 6. С. 6–7.
- 109.Сидоренко Л. В. Рецепції галицької вокальної елегійності в камерно-вокальних творах Ю. Ланюка // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 59: Сміслові засади музичної творчості : КИЇВ, 2006. С. 231–238.
- 110.Сильвестров В. В. Дождатся музики. Лекции-беседы. К. : ДУХ І ЛІТЕРА, 2012. 368 с.
- 111.Сильвестров В. В. Музыка это пение мира о самом себе ... Сокровенные разговоры и взгляды со стороны : беседы, статьи, письма / автор ст., сост., собеседница М. И. Нестьева. КИЇВ, 2004. 265 с.
- 112.Соколов А. С. Введение в музыкальную композицию ХХ века : учеб. пособие. М. : Владос, 2004. 231 с.
- 113.Шашевський А. Я. Баянне мистецтво України: тенденції розвитку оригінальної музики та індивідуальне втілення жанрово-стильового аспекту у творчості Володимира Рунчака : автореф. дис. канд. мист. / спец. 17.00.03. музичне мистецтво. Київ, 2004. 19 с.
- 114.Шашевський А. Я. Великі жанри в українській музиці для баяна та акордеона (тенденції розвитку в останній чверті ХХ та на початку ХХІ ст.). Луганськ : Поліграфресурс, 2007. 158 с.
- 115.Шашевський А. Я. Нариси з історії української музики для баяна: навчал. посібник. Луганськ : Поліграфресурс, 2006. 152 с.
- 116.Шашевський А. Я. Сучасна українська музика для баяна: виражальні засоби, композиційні технології, інструментальний стиль: монографія. Луганськ : Янтар, 2013. 328 с.
- 117.Сухомлінова Т. Про періодизацію хорової творчості Г. Гаврилець // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Вип. 36. Харків : ХДУМ ім. І. П. Котляревського, 2012. С. 191–197.
- 118.Сюта Б. О. Глобалізаційні процеси та музична творчість на межі третього тисячоліття // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 50: Левко Колодуб: сторінки творчості (статті, дослідження, спогади). КИЇВ, 2006. С. 258–276.
- 119.Сюта Б. О. Деякі особливості методики аналізу сучасної музики // Мистецтвознавчі записки. Вип. 13. Київ : Міленіум, 2008. С. 3–9.
120. Сюта Б. О. Українська музика молодшої генерації композиторів. URL: http://www.musica-ukrainica.odessa.ua/_a-syuta-youngukrcomp.html.

121. Сюта Б. О. Художня цілісність у музичних текстах постмодернізму. Впливи позамузичних чинників // Мистецтвознавство України. Вип. 5–7. Київ, 2006. С. 88–97.
122. Теория современной композиции: учеб. пособ. / отв. ред. В. С. Ценова. М.: Музыка, 2005. 623 с.
123. Тищенко О. В. Літургія в українській музиці кінця ХХ – початку ХХІ століть (до проблеми співвідношення обряду і жанру) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : спец. 17.00.03 Муз. мистецтво. Київ, 2011. 18 с.
124. Ткаченко А. І. Українська сакральна монодія в сучасній композиторській творчості : автореф. дис. канд. мистецтвознавства / спец. 17.00.03 Муз. мистецтво. Львів, 2016. 18 с.
125. Тормахова В. М. Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез : монографія. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 204 с.
126. Тукова І. Г. Функціонування інструментальних жанрових моделей західноєвропейського бароко в українській музиці II половини ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ, 2003. 19 с.
127. Українська музична енциклопедія. Тт. 1-4. Київ : Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, 2006–2016.
128. Утіна А. М. Камерно-інструментальна творчість донецьких композиторів: жанрово-стильові тенденції : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства / спец. 17.00.03 Муз. мистецтво. Харків, 2014. 19 с.
129. Фадєєва К. В. Музичні комп'ютерні технології ХХ століття. Київ, 2006. 399 с.
130. Фадєєва К. В. Світломузичний синтез у композиторській творчості: аналітичний огляд // Культура і мистецтво у сучасному світі. URL : <http://journal-knukim.pp.ua/index.php/camw/article/view/121/190>.
131. Хананасв С. В. Взаємодія композиторської, виконавської та педагогічної шкіл у фортепіанному мистецтві Придніпров'я : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства / Спец. 17.00.03. Одеса, 2009. 14 с.
132. Харченко Є. В. Інтертекстуальність в українській музиці двадцятого століття: інтонація, жанр, стиль : автореф. дис. канд. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво / ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2011. 18 с.
133. Хрущєва Н. Постиронія и эйфорія: о метамодерне в академической музыке // Музыкальная академия. 2019. №1. С. 135–147. URL: <https://mus.academy/articles/postironiya-i-eyforiya-o-metamoderne-v-akademiches>
134. Цепколенко К. С. Формування особистості студента-композитора (основні принципи методики навчання в класі композиції) : навч. посіб. Одеса : ОДМА, 2008. 118 с.
135. Чібалашвілі А. О. Концептуальний синтез у сучасній українській культурі (на матеріалі камерної музики) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства / спец. 26.00.01. КИЇВ, 2015. 16 с.
136. Шаповалова Л. В. Рефлексивный художник. Проблемы рефлексии в музыкальном творчестве. Харьков : «Скорпион», 2007. 292 с.
137. Швед М. Б. Тенденції розвитку міжнародних фестивалів сучасної музики в Україні на новому етапі (1990–2005 рр.) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Львів, 2005. 20 с.
138. Щітова С. А. Взаємодія гетерогенності та адитивності в регіональній музичній культурі Дніпропетровщини : від витоків до сучасності : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства / Спец. 17.00.03. Одеса, 2006. 18 с.